

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 33

18. kolovoza 2016.

cijena 200 Ft

Deseta pobjeda Jurišićevih braniteljev nad Turki u Kisegu

Foto: Timea Horvat

8. – 9. stranica

Pranje na Dunavu

7. stranica

Bučura sv. Jane

12. stranica

„Vremeplov“

16. stranica

Komentar

Igra u pogibeli, pogibel u igri

Uživamo u igri kiseške opsade, ne strahujemo se od sablje, kubure i duge civi puške, a i nož svaki ima u remenu, još ne misli čovik da bi ta namoljana krv na obrazu vrlih dičakov, ali da svezana glava braniteljev bi mogla biti i prava. Ako se pak misli na ne taku daleku prošlost, na minule tajedne natezanj, ako se diskutira za sadašnjost, a ne daj Bože i za budućnost, najmanje smo blizu misli igre. Iz Nimške, Francuske, Švedske prik televizije i neta serviraju nam se strašne kocke pokolja, ubojstva, krvi, jaukanja, panike i nemoći. Nemoći, jer u ovi slučajji ne pomaže ni vjernost, ni junačtvo, ni nesebičnost, kot na peldu u kiseškoj borbi. Ne pomaže ni zajedništvo, ni izdržljivost, ni srčenost... Kad se ne zna iz koje kože će vanskočiti još jedan mentalno zbunjeni bigunac, ali uprav tod rođeni, ali po starini još nek doseljenik, s kimi je pun cijeli Zapad i zavolj neodgovornoga, nekontroliranoga „welcome programa“. I to je nek jedna igra, tamo se pak igra na naivnost ljudi da se i nadalje tako čutu da su u sigurnosti, iako se jur u stani dvakrat obrnu ključ, iako se stopostotno povećala kupnja različnih legalnih oružjev i različitih sprejev za samoobranu, iako ljudi odustanu polako od putovanja, ljetovanja i ferijov u neki dosad obljubljeni cilji i državi. Iako Europa sama sebe uvjerava da ju nije moguće srušiti, zničiti i pogaziti. Neki su političari, čini mi se, oslipili, postali nečutljivi, ali još i sami sebi ne smu priznati da, bome, neki su bili prije pametniji od nji u ovoj migrantskoj krizi. Lipo se shranja istina, i nek to se da viditi, što vladajući krugi i kanu dati viditi. Polako nas začmu iritirati i plave alarm-reklame ke počinjju sa „Jeste znali?“ ke pozivaju na približavajuće izbore da spasimo ovu svetu zemlju od modernih osvajačev. Mi vidimo samo to da Europljani umiru, da se riže, da se kolje, da se gazi, da se ne poštuje, da se širi nezadovoljstvo izvan našega orsaga i da ta čerašnjji mir i idilična sloboda ljudi, otpuhnuti su s prvim vjetrom, ali olujom?! Ki će to već znati... S tim skupa je obrišana i zelena granica, na nas pogotovo pazu ovde polag hatara i austrijski katani. Ali moremo i to reći da nas zopet kanu zapriti, regulirati. Do Pinkamindszenta će se vlići droti, tamo su i cestu zaprli, a na kraju Petrovoga Sela, po volji ide sve: ki zapira ki otpre policijski mašin put od 330 metarov koji još svenek nije asfaltiran. Da velim, i oni se igraju s nami, s našim strpljenjem po zapovidi viših vlasti. Ako se ovo do jeseni neće minjati, lako se more zgodati da iz spomenutoga naselja neće u petrovisku školu voziti dicu, jer to plus dvadeset će značiti u kilometari. Ki će s nami onda tugovati, kad se bude dvojezična škola zatvarala zbog nedovoljnoga broja dice? Gledamo s oči i ne vjerujemo u to, što vidimo. Igramo se, igraju se s nami. Dokidob? Dok ova igra na kraju ne postane ozbiljna? Bolna? I ne daj Bože, krvava???

Tiho

Glasnikov tjedan

„Ono što obilježavamo, slavimo i čega se sjećamo, vrlo jasno svjedoči o viziji društva koje imamo ili želimo imati.“ Nad ovom rečenicom itekako bismo se trebali zamisliti svi mi koji nosimo dio odgovornosti dobivenu poslom koji smo prihvatili.

Za opstanak narodnosne zajednice u nastupajućem razdoblju, njezinih članova koji govore jezik naroda kojemu pripadaju, nije bitna statis-

je razlika. U dvorani je bio isti broj ljudi, a meni je ona zaista bila poluprazna. Naravno, s moga poimanja mogućnosti pružene članovima zajednice kako bi dvorana bila puna.

Budući naraštaji kulturu i nacionalnu svijest mogu jačati upravo u školskim

kupama. Ali ako u tim školskim klubama ne sjede članovi zajednice,

oni tek uče, a ne osjećaju, niti će biti nositelji opstanka narodnosne zajednice. Između ostaloga neće biti ni pretplatnici tjednika Hrvata u Mađarskoj, ma koliko zanimljivih ili nezanimljivih napisa ima u njemu. Možemo mi imati učenika i učenika koji pohađaju škole, ali su dio drugih zajednica i čine tek školsku zajednicu, ali

„Ono što obilježavamo, slavimo i čega se sjećamo, vrlo jasno svjedoči o viziji društva koje imamo ili želimo imati.“

tička brojka, nego nacionalna svijest, samobitnost, poznavanje kulture, povijesti svoga naroda te življenje života zajednice kojoj žele pripadati. Potreban je materinski jezik, znanje i njegovanje materinskog jezika i ponos što smo njegovi baštinici. Često je manje više od velikog broja. Odluka i zamisao, cilj i ideja jača jednu narodnosnu zajednicu. Rekla bih vizija. Kazali su mi jednom kako sam vrlo zločesta jer sam napisala da je dvorana bila poluprazna, a mogla sam napisati da je bila i polupuna. Ne vidim u čemu

ne i hrvatsku zajednicu. Oni na pozornicama hrvatskih škola izvrsno govore jezikom i naglaskom svoga naroda. Možemo mi nagrađivati stipendijama, nuditi pivo na piknicima, ribolovnim susretima, iskazivati manifestativno sebe. Ali trebamo biti načisto i provoditi strategiju koja će osigurati opstanak Hrvata i za pedeset godina. Ono što je najvažnije, to je očuvanje jezika, jer i kultura, samobitnost proizlaze iz jezika... iz imena. Nomen est omen.

Branka Pavić Blažetin

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija
radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, svaki radni dan od 18 sati pet radijskih emisija s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati.
Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatia i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia.

**Čitajte i širite
Hrvatski glasnik!**

Proračunska (vladina) potpora za provedbu hrvatskih kulturnih sadržaja

Na prijedlog Narodnog odbora za dodjelu potpora, Tajništvo za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa odlučilo je o potpori za provedbu narodnosnih kulturnih sadržaja, među njima i onima koje su udovoljile propisanim uvjetima za dobivanje državne potpore u kategoriji «hrvatski kulturni sadržaji». Pristigle natječeje najprije pregleda tijelo u kojem je HDS-ov delegat, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, a potom tijelo u kojem je među devetero članova parlamentarni zastupnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp. Oni prijedlog za dodjelu potpore prosljede Tajništvu za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa, koje odlučuje.

U kategoriji «proračunska potpora narodnosnim civilnim organizacijama», pod kodom NEMZ-KUL-16, ovi su hrvatski natjecatelji dobili potporu (potpuni popis svih narodnosnih civilnih udruga koje su dobile potporu u ovoj kategoriji možete pogledati na linku: [p://www.emet.gov.hu/userfiles/hirek/NEMZ/nemz_16/pdfsam_NEMZ-KUL-16.pdf](http://www.emet.gov.hu/userfiles/hirek/NEMZ/nemz_16/pdfsam_NEMZ-KUL-16.pdf))

Najveću potporu od svih hrvatskih natjecatelja dobio je Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, naime on je za organiziranje XIII. Međunarodne kroatističke znanstvene konferencije dobio potporu od 1 000 000 Ft.

- mcc -

KERESTUR – Kulturno društvo Kerestur, „Kulturni susret narodnosti“: 100 000 Ft;
 VRŠENDA – Kulturna i vjerska udruga vršendskih Hrvata Šokaca, „III. Šokački piknik“: 200 000 Ft;
 VRŠENDA – Hrvatska samouprava, „XI. Susret crkvenih zborova“: 150 000 Ft;
 PEČUH – Kulturno društvo Tanac, „Baranjska narodna nošnja 2 – podravski Šokci“: 500 000 Ft;
 PEČUH – Kulturno društvo Tanac, „Proštenje na gori Havi“: 100 000 Ft;
 PEČUH – Kulturno društvo Tanac, „Plesačnica hrvatskih plesova“: 100 000 Ft;
 PEČUH – Kulturno društvo Tanac, „Objelodanjivanje kalendara s hrvatskim narodnim nošnjama“: 100 000 Ft;
 MARTINCI – Hrvatska samouprava, „VII. Ivanjdanski festival“: 500 000 Ft;
 MARTINCI – Kulturna udruga «Martince», „20. godišnjica osnutka Ženskoga zbora «Korjeni»“: 450 000 Ft;
 SAMBOTEL – Udruga sambotelskih Hrvatov, „Hrvatski dan“: 200 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Zidni kalendar 2017 s dječjim crtežima“: 600 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Zidni kalendar 2017 – Pomurje“: 500 000 Ft;
 GORNJI ČETAR – Hrvatska samouprava, „Put k Djevici Mariji u Mariju Bisticu“ – hodočašće: 150 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Državno hodočašće“: 700 000 Ft;
 GORNJI ČETAR – Hrvatska samouprava, „Hrvatski dan Četaraca“: 100 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Državni natječaj za crteže“: 300 000 Ft;
 KAPOŠVAR – Hrvatska samouprava Šomođske županije, „Županijski hrvatski dan“: 600 000 Ft;
 KAPOŠVAR – Hrvatska samouprava Šomođske županije, „Hrvatsko županijsko hodočašće“: 400 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Hrvatski državni susret kazališnih družina“: 700 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Natjecanje na materinskom jeziku“: 800 000 Ft;
 KAŠAD – Hrvatska samouprava, „Kašadski svatovac“: 350 000 Ft;
 HARKANJ – Hrvatska samouprava, „Hrvatska večer 2016“: 400 000 Ft;
 GORNJI ČETAR – Hrvatska samouprava, „15. Grajam regionalni festival pjesama“: 100 000 Ft;
 GORNJI ČETAR – Hrvatska samouprava, „Susret zbratimljenih škola“: 100 000 Ft;
 STARIN – Hrvatska samouprava, „II. Hrvatski berbeni festival“: 250 000 Ft;
 SAMBOTEL – Gimnazija premonstratskog reda „Sv. Norbert“, „Učenje hrvatskoga jezika u Premontru“: 300 000 Ft;
 SEPETNIK – Hrvatska samouprava, „Očuvanje običaja nije bdjenje nad pepelom, nego prenošenje vatre“: 200 000 Ft;
 IZVAR – Hrvatska samouprava, „Dan podravskih veza u Europskoj uniji“: 400 000 Ft;
 PETROVO SELO – Hrvatska samouprava, „Petrovoselska vjera/život/kultura“: 500 000 Ft;
 KUKINJ – Hrvatska samouprava, „Bošnjačko sijelo“: 400 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Državno natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku“: 600 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Hrvatska državna turneja – Salanta“: 300 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Državni dan Hrvata“: 850 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Udruga Hrvatska izvorna skupina, „Gostovanje u Velikoj“: 200 000 Ft;
 UMOK – Hrvatsko kulturno društvo „Kajkavci“, „Dani lončarenja u znaku očuvanja hrvatskog običaja“: 400 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Udruga Hrvatska izvorna skupina, „Gostovanje u Makedoniji“: 100 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Hrvatska državna turneja – Sumarton“: 300 000 Ft;
 UMOK – Hrvatska samouprava, „Sastavljanje kajkavskoga rječnika i dvojezičnoga zidnog kalendara“: 300 000 Ft;
 LETINJA – Hrvatska samouprava, „Pomurski hrvatski piknik“: 350 000 Ft;
 SERDAHHEL – Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“, „Jesenski književni dani – dvostruka obljetnica 2016“: 200 000 Ft;
 KANIŽA – Pijaristička osnovna škola, gimnazija, đački dom i vrtić Celestine Donatske, „Zrinski na južnim područjima „Fegyvert, s vitézt éneklek...““: 250 000 Ft;

PEČUH – Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, „XIII. Međunarodna kroatistička znanstvena konferencija“: 1 000 000 Ft;
UDVAR – Hrvatska samouprava, „Hodočašće kod santovačke Vodice“: 100 000 Ft;
KAPOŠVAR – Hrvatska samouprava, „Hrvatski okusi u pomursko-podravskoj regiji“: 350 000 Ft;
UDVAR – Hrvata samouprava, „XIV. Udvarsko veselje“: 300 000 Ft;
UDVAR – Hrvata samouprava, „III. Dan kulture udvarskih Bošnjaka“: 100 000 Ft;
KERESTUR – Hrvatska samouprava, „Keresturski hrvatski dani“: 200 000 Ft;
SAMBOTEL – Društvo sambotelskih Hrvatov, „Hodočašće u k marijabintričkoj Djevici Mariji“: 100 000 Ft;
MOHAČ – Hrvatska samouprava, „Proštenje na Sv. Antuna“: 350 000 Ft;
KANIŽA – Hrvatska samouprava Zalske županije, „Prisjećamo se Zrinskih – Županijski hrvatski tjedan“: 100 000 Ft;
MOHAČ – Mohačka šokačka čitaonica, „Grahijada“: 400 000 Ft;
MOHAČ – Mohačka šokačka čitaonica, „Sakupljanje hrvatskih pisanih dokumenata“: 200 000 Ft;
FOK – Hrvatska samouprava, „Fočki Hrvatski dan“: 250 000 Ft;
ŠELJIN – Hrvatska samouprava, „Proletni festival – Šeljinska bučura“: 300 000 Ft;
BOJEVO – Hrvatska samouprava, „Hrvatska bučura u Bojevu“: 200 000 Ft;
BARČA – Hrvatska samouprava, „Susret ljubitelja hrvatskih plesova“: 100 000 Ft;
FOK – Hrvatska samouprava, „Duhovi u Foku“: 250 000 Ft;
LUKOVIŠĆE – Hrvatska samouprava, „Lukoviški hrvatski dan“: 350 000 Ft;
STOLNI BIOGRAD – Hrvatska samouprava, „Hrvatske obitelji u Stolnome Biogradu – Istraživanje rodoslovlja i predavanje“: 200 000 Ft;
DARANJ – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni kulturni susret“: 200 000 Ft;
POTONJA – Hrvatska samouprava, „Hrvatski ljetni festival i noćni nogometni kup 2016“: 450 000 Ft;
PEČUH – Hrvatski klub Augusta Šenoe, „Božićni koncert“: 400 000 Ft;
PEČUH – Hrvatski klub Augusta Šenoe, „Posjet kazalištu“: 100 000 Ft;
PEČUH – Hrvatski klub Augusta Šenoe, „Književne večeri“: 200 000 Ft;
PEČUH – Hrvatski klub Augusta Šenoe, „Priredivanje izložaba“: 100 000 Ft;
NOVO SELO – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni dan 2016“: 300 000 Ft;
PEČUH – Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, „Rječnik govora santovačkih Hrvata“: 600 000 Ft;
BRLOBAŠ – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni susret“: 300 000 Ft;
SUMARTON – Udruga ljubitelja vina „Sv. Martin“: „Sveti Martin, sudac vina“: 150 000 Ft;
DOMBOL – Hrvatska samouprava, „Dombol-fest“: 350 000 Ft;
TOMAŠIN – Hrvatska samouprava, „Tomašinski hrvatski dan“: 350 000 Ft;
BIRJAN – Hrvatska samouprava, „Birjanski hrvatski dan“: 300 000 Ft;
DOMBOL – Hrvatska samouprava, „Hodočašće u Mariju Bistricu“: 100 000 Ft;
SIGET – Hrvatska samouprava, „Svečanost Zrinskih u Sigetu“: 450 000 Ft;
ČIKERIJA – Hrvatska samouprava, „Dužijanica 2016“: 500 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava XXII. okruga, „Kulturni program na Hrvatskom danu u Budafoku“: 100 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava XXII. okruga, „Vinski festival u Budafoku, natjecanje u kuhanju“: 100 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava XXII. okruga, „Znameniti dani“: 100 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava XXII. okruga, „Omladinski program“: 100 000 Ft;
SERDAHHEL – Serdahelski vrtić, „Igra bez granica“: 100 000 Ft;
STARIN – Umjetnička zaklada „Biseri Drave“, „Uživanje u hrvatskim napjevima“: 300 000 Ft;
KOLJNOF – Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, „Hodočašće u Đud“: 200 000 Ft;
SAMBOTEL – Kulturno i vjersko društvo sambotelskih Hrvatov, „Jesenski hrvatski kulturni festival“: 150 000 Ft;
KOLJNOF – Društvo Hrvati-Horvátok, „VIII. regionalni studiji“: 150 000 Ft;
SAMBOTEL – Kulturno i vjersko društvo sambotelskih Hrvatov, „Hodočašće u Međugorje“: 100 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Udruga hrvatska izvorna skupina, „Obilježavanje 20. godišnjice osnutka Udruge hrvatska izvorna skupina“: 400 000 Ft;
PUSTARA – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni i kulturni dan u Pustari“: 250 000 Ft;
PUSTARA – Hrvatska samouprava, „Sveta misa na hrvatskom jeziku“: 100 000 Ft;
PUSTARA – Hrvatska samouprava, „Hodočašće u Hrvatsku radi jačanja hrvatskoga vjerskog života“: 100 000 Ft;
KANIŽA – Udruga kaniških Hrvata, „Udruženje hrvatskih narodnosnih civilnih udruga u Zalskoj županiji“: 200 000 Ft;
ŠIKLOŠ – Hrvatska samouprava, „II. Hrvatski dan u Šiklošu“: 450 000 Ft;
STOLNI BIOGRAD – Hrvatska samouprava, „900 godina zajedno – spone u hrvatskoj i mađarskoj kulturi“: 300 000 Ft;
KOLJNOF – Koljnofsko hrvatsko društvo, „Susret gradišćanskih škola“: 200 000 Ft;
KOLJNOF – Društvo Hrvati-Horvátok, „Stručno putovanje mladih u Hrvatsku“: 200 000 Ft;
ŠOPRON – Udruga šopronska „Čakavska katedra“, „Spomen-izložba Nikole Zrinskog“: 100 000 Ft;
ŠOPRON – Kulturno društvo šopronskih Hrvata, „Pred nama su naši potomci – kulturni projektni dani u znaku suradnje“: 100 000 Ft;
SALANTA – Hrvatska samouprava, „Izlet u Hrvatsku“: 200 000 Ft;
GORNJI ČETAR – Hrvatska samouprava, „Pjesmarica Gornjega Četara“: 100 000 Ft;
BUDIMPEŠTA – Croatica neprofitni d. o. o., za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost, „Hrvatski kalendar 2017“: 350 000 Ft;
SALANTA – Hrvatska samouprava, „Zajednička večer s hrvatskim zbratimljenim naseljem“: 200 000 Ft;
SALANTA – Hrvatska samouprava, „Berbena hrvatska večer“: 100 000 Ft;

NARDA – Hrvatska samouprava, „Hrvatski dan 2016“: 200 000 Ft;
 NARDA – Hrvatska samouprava, „Izlet kod Hrvata u Erdelju“: 100 000 Ft;
 ČAVOLJ – Hrvatska samouprava, „E-izdanje kulturnih vrijednosti čavoljskih Hrvata u E-datoteci Sulineta“: 150 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Croatica neprofitni d. o. o., za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost, „Hrvatska novinarska jubilarna konferencija 25. godišnjice“: 350 000 Ft;
 TOMAŠIN – Hrvatska samouprava, „Hodočašće u Ludbreg“: 125 000 Ft;
 DOBSA – Hrvatska samouprava, „Festival zborova i langalla“: 100 000 Ft;
 PETRIBA – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni i kulturni dan“: 200 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački dom KLIK XIV. pedagoški okrug 199037, „Brošura o HOŠIG-u“: 400 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački dom KLIK XIV. pedagoški okrug 199037, „Tjedan hrvatske kulture“: 500 000 Ft;
 PETRIBA – Hrvatska samouprava, „Sveta misa na hrvatskome jeziku“: 100 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački dom KLIK XIV. pedagoški okrug 199037, „Kupnja hrvatskih knjiga“: 100 000 Ft;
 PETRIBA – Hrvatska samouprava, „Internetska stranica na hrvatskome jeziku“: 100 000 Ft;
 KOLJNOF – Osnovna škola „Mihovil Naković“, „Povijest Koljnofa u slikama“: 200 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Savez Hrvata u Mađarskoj, „Fancaški hrvatski dan“: 200 000 Ft;
 MLINARCI – Hrvatska samouprava, „Traži se zvijezda u Mlinarcima“: 100 000 Ft;
 KOLJNOF – Društvo Hrvati-Horvátok, „Koljnofski advent 2016“: 100 000 Ft;
 KOLJNOF – Hrvatska samouprava, „Naković, natjecanje u kazivanju proze i poezije“: 250 000 Ft;
 ATAD – Hrvatska samouprava, „Hrvatski narodnosni dan u znaku tradicionalne kulture i vjerskoga života“: 350 000 Ft;
 MLINARCI – Hrvatska samouprava, „Internetska stranica na hrvatskome jeziku“: 100 000 Ft;
 PETROVO SELO – Udruga hrvatski pjevački zbor Ljubičica, „Ljubičica 30“: 200 000 Ft;
 PEČUH – Kulturna udruga Baranja, „Gostovanja u hrvatskim naseljima“: 100 000 Ft;
 ŠOPRON – „Matica Hrvatska“ Šopron, „Hrvatski advent i paljenje svijeća“: 100 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Croatica neprofitni d. o. o. za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost, „Lajoš Brigović – album“: 350 000 Ft;
 SUMARTON – Društvo pomurskih Hrvata, „Žive jaslice“: 300 000 Ft;
 STARIN – Zaklada „Zajedno za Starin“, „Dravsko proljeće“: 600 000 Ft;
 KANIŽA – Hrvatska samouprava, „Programski niz u Kaniži, u znaku hrvatske kulture“: 300 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava XXII. okruga, „Učenje hrvatskoga jezika i program za očuvanje hrvatskoga jezika“: 100 000 Ft;
 MLINARCI – Hrvatska samouprava, „Sveta misa na hrvatskome jeziku“: 100 000 Ft;
 BUDIMPEŠTA – Eržebetvaroška Hrvatska samouprava, „Hodočašće u Međugorje“: 100 000 Ft;
 ŠOPRON – „Matica Hrvata“ Šopron, „XIV. Šopronski hrvatski dani“: 100 000 Ft;
 KOLJNOF – Društvo Hrvati-Horvátok, „Hodočašće u 2016. godini Šopron – Našice – Osijek – Aljmaš – Vukovar“: 100 000 Ft;
 KAČMAR – Hrvatska samouprava, „Bunjevački dan“: 150 000 Ft;
 OLAS – Hrvatska samouprava, „Dan hrvatskih vinara i vinogradara“: 200 000 Ft;
 KAČMAR – Hrvatska samouprava, „Bunjevačko prelo“: 130 000 Ft;
 KAČMAR – Hrvatska samouprava, „Izlet u matičnu domovinu Hrvatsku (Zagreb)“: 166 000 Ft.

Proračunska (vladina) potpora za organiziranje usavršavanja hrvatskim (narodnosnim) pedagozima u matičnoj državi

Na prijedlog Narodnosnog odbora za dodjelu potpora, Tajništvo za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa odlučilo je o potpori narodnosnim civilnim udrugama, među njima i onima koje su udovoljile propisanim uvjetima za dobivanje državne potpore u kategoriji «organiziranje usavršavanja hrvatskim (narodnosnim) pedagozima u matičnoj državi». Prestigle natječajne najprije pregleda tijelo u kojem je HDS-ov delegat, zamjenica HDS-ova predsjednika Angela Šokac Marković, a potom tijelo u kojem je među devetero članova parlamentarni zastupnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp. Oni prijedlog za dodjelu potpore prosljede Tajništvu za civilne, društvene i narodnosne veze Ministarstva ljudskih resursa, koje odlučuje.

U kategoriji «proračunska potpora narodnosnim civilnim organizacijama», pod kodom NEMZ-PED-16, ovi su hrvatski natjecatelji dobili potporu (potpuni popis svih narodnosnih civilnih udruga koje su dobile potporu u ovoj kategoriji možete pogledati na linku: http://www.emet.gov.hu/_userfiles/hirek/NEMZ/nemz_16/pdfsam_Nemz-Ped-16.pdf).

BUDIMPEŠTA – Hrvatska državna samouprava, „Seminar pedagoga u matičnoj državi“: 2 608 800 Ft.

Povodom jedne obljetnice u Čavolju

Predstavljen najnoviji rad dr. Miše Mandića

U povodu jednog jubileja, u Čavolju je predstavljeno najnovije djelo dr. Miše Mandića pod naslovom Čavoljska bunjevačka plesna grupa koja slavi obljetnicu i Međunarodni simpozij. U organizaciji čavoljske Hrvatske samouprave, odnosno zalaganjem njezina predsjednika Stipana Mandića, predstavljanje je bilo u obnovljenim prostorijama mjesne knjižnice, a knjigu je predstavio Stipan Balatinac, novinar Hrvatskoga glasnika. Predstavljanje su uveličali čelnici naselja, zastupnici Hrvatske samouprave i znatizeljni mještani. Tom je prigodom postavljena i prigodna etnografska izložba.

Najnoviji svoj rad, zapravo kao rukopis, uostalom kako to ističe i sam autor, dr. Mišo Mandić posvećuje mladeži povodom obilježavanja 280. obljetnice ponovnog naseljavanja Čavolja, a u čast i spomen bunjevačkohrvatskim predcima, kmetovima koji su bili osnivači današnjega sela. O ponovnom naseljavanju (osnivanju) sela 1734. godine svjedoči povelja vlastelina, ujedno kalačkog nadbiskupa grofa Gabora Patačića od Zajezde. Rukopis dr. Miše Mandića, zasada posljednji, nastao je 2014. godine, zamišljen kao posebni broj izdanja Čavoljske mjestopisne knjižice, koja broji

dvadeset knjiga. Urednik, autor i odgovorni izdavač djela, čiji je izdavač Čavoljski seoski/zavičajni muzej, dr. Mišo Mandić čitateljima predaje u ruke s posvetom „Pokojnima u čast, živima za sjećanje, potomcima na očuvanje“. Kao i svako njegovo djelo, i ovaj je rukopis nastao s porivom da odgovori na pitanja, tko su, odakle su, i konačno kamo idu bunjevački Hrvati sela Čavolja, s istaknutim pojedincima i bogatom baštinom u Bačkoj, odnosno Čavolju. Pri tome knjiga je i sjećanje na minula desetljeća, prizivanje uspomena, događaja iz prošlosti, a sve to iz motrišta autora kao svjedoka vremena. I ne samo kao svjedoka nego i kao do danas aktivnog sudionika društveno-kulturnog života rodnoga sela. Rukopisna knjiga sadrži 31 poglavlje. Prvi dio knjige obuhvaća autorove uvodne riječi, preporuku ili posvetu predsjednika Hrvatske samouprave Stipana Mandića, kratak sažetak o podrijetlu Bunjevaca, o njihovoj prapostojbini, doselidbi te o njihovoj više nego trostoljetnoj opstojnosti na ovim prostorima u Bačkoj, u selu Čavolju. Prvi dio knjige tako je posvećen napisima i studijama, leksikonskim i novinskim člancima iz povijesti sela Čavolja, već objavljenim u stručnim časopisima, novinama i drugim izdanjima (Hrvatski glasnik, Naše novine, Narodne novine, Leksikon podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca, Bačko klasje, Čavoljska četiri godišnja doba).

Drugi, središnji dio knjige posvećen je dvjema bitnim temama. Jedno je obilježavanje obljetnice Bunjevačke plesne grupe. S njezinim osnivanjem sredinom 1950-ih, djelovanjem tijekom desetljeća, te životom danas autor nas upoznaje studijom pod naslovom Bunjevačka plesna skupina iz Čavolja s podnaslovom Šezdeset godina u službi narodne umjetnosti, napisana 2012. godine. Dodajmo da je skupina utemeljena 1952. godine,

a u postojećem obliku djeluje od 2002. godine pod vodstvom Zite Ostrogonac Kis, i to pod okriljem Hrvatske samouprave. Podsjetimo da je 2012. godine proslavljena 60. obljetnica. Dvije godine prije održan je susret bivših utemeljitelja i članova kulturne grupe koja je 1956./57. bila na državnim DSJS-ovim turnejama od Baranje do Gradišća. Naravno, nalazimo i popis nekadašnjih i sadašnjih članova, voditelja kulturne skupine, te brojna priznanja, spomenice i nagrade. Taj je dio obogaćen brojnim prilozima, molbama za turneje, dozvolama, upisima u knjigu

posjeta poznatih društvenih i kulturnih djelatnika.

Treći dio knjige posvećen je Međunarodnom simpoziju (Znanstveni okrugli stol iz povijesti bunjevačkih Hrvata) s uglednim predavačima iz tuzemstva i Zagreba, Subotice, Senja. U knjizi možemo naći njihova izlaganja.

Osim toga nalazimo i bogate priloge, poput novinskih napisa o čavoljskim do-

gađanjima, istaknutim Čavoljcima. Pri kraju nalazimo i napise Odlazak iz javnog života (Visszavonulás a közéletől), Uradio sam za Čavolj ono što sam mogao (Csavolyért megtettem, amit megtehettem). Na taj je način zaokružen ovaj rukopis, ali i jedan bogat radni vijek dr. Miše Mandića.

Dvojezično izdanje, nadalje vrijedno je i zbog toga što priopćuje iznimno vrijedne popise. Popis bunjevačkih birača na posljednjim izborima za narodnosne samouprave, ostatak će trajno zapisan s imenima čavoljskih Hrvata Bunjevaca. Na kraju je pogovor parlamentarnog zastupnika dr. Ferenc Ódora. U dodatku još nekoliko etnografskih zapisa: Svinjokoljska večera, Uloga ružmarina u narodnoj tradiciji, te narodnih pjesma sakupljenih od Jolanke Pančić.

Ova je knjiga svojevrsni dokument minulih desetljeća sve do naših dana, o čemu svjedoče brojne studije, dokumenti, pozivnice, popisi, povijesne karte, plemićke povelje i grbovi (obitelji Mandić, Milašin, i Vidaković) i. ne u posljednjem redu, zanimljive fotografije. Kao takva ona je ne samo zavičajna zbirka nego i dobra građa za sve buduće proučavatelje čavoljske povijesti, istaknutih ljudi i narodne baštine.

S. Balatinac

Snimke: Anita Csala

Mohač

Tradicijsko pranje na Dunavu

U organizaciji mohačke Šokačke čitaonice, u tome podunavskom gradiću u subotu, 2. srpnja, ustrojena je već uobičajena kulturno-gastronomski manifestacija „Pranje na Dunavu“.

Tradicijsko pranje održano je već osmu godinu zaredom, a kao i svake godine, program je počeo u 16 sati svečanom povorkom od Šokačkog kera do Šokačke skele. Na čelu povorke s preko 300 sudionika bio je KUD Šokačke čitaonice, za njima djeca Eötvöseva vrtića, tri dječje skupine mohačke Šokačke čitaonice, koje trenutno broje 60-ak djece, KUD „Zora“, gostujući srpski KUD iz Pomaza, te orkestri „Šokadija“, „Mladi orkestar“, „Poklade“ i Mohačka tamburaška škola.

Uz pjesmu i zvuke tambure, a u narodnoj nošnji povorka je dočekan na dva mjesta uz dobru kapljicu vina i osvježenje. Na križanju ispred Šokačke skele zaigralo se zajedničko kolo svih sudionika, a kućni predmeti – klupice, pračkovi, lužnice i rublje – postavljeni su usred kola. Međudobno otpočelo je i pučko kuhanje sarme, filane paprike i graha u zemljanim loncima.

Po dolasku na Šokačku skelu članovi mohačke Čitaonice prikazali su starodrevno pranje na Dunavu koje je pratilo mnoštvo Mohačana i njihovih gostiju iz okolnih i udaljenijih naselja. Uslijedio je bogat kulturni program mohačkih folkloriša na otvorenome, od vrtićaša do odraslih. U programu su nastupili svi sudionici svečane povorke. Okupljene je pozdravila generalna konzulica Republike Hrvatske u Pe-

čuhu Vesna Haluga, koja je, kako uz ostalo reče, prvi put sudjelovala na ovoj manifestaciji. Izrazivši zadovoljstvo što može pribiti ovoj priredbi, ona ukratko reče: – Nadam se da će Pranje na Dunavu u ljeto postati ono što je Ophod bušara po zimi.

Nazočnima se obratio i mohački gradonačelnik József Szekó koji je pohvalio rad organizatora, ali i podsjetio na nekadašnju mohački običaj pranja na Dunavu.

S obzirom da je mohačka voda nekada sadržavala mnogo željeza, pa bi oprano rublje požutjelo, Mohačanke su prale u znatno blažoj dunavskoj vodi. Nažalost, uslijed industrijalizacije 50-ih godina i zagađivanjem vode sljedećih desetljeća, odnosno izgradnjom vodovoda i pročišćavanjem pitke vode, ta je tradicija bila prekinuta i gotovo pala u zaborav. Zahvaljujući mohačkoj Čitaonici,

ona je obnovljena uz bogat kulturni i gastronomski program – reče uz ostalo gradonačelnik Szekó.

Kako uz ostalo reče predsjednik Šokačke čitaonice Đuro Jakšić, glavni je cilj priredbe da se mohački običaj pranja na Dunavu prenese na mlade, pa i na one najmanje koji su i ove godine bili sudionici Pranja na Dunavu. Nadalje, ističe da se priredba ostvaruje u uzornoj suradnji s mohačkim hrvatskim udrugama, KUD-ovima i ustanovama.

Nakon programa upriličena je zajednička večera za sve sudionike i goste, a nakon nje i pučka veselica uz zvuke tambura.

S. B.

Deseta pobjeda Jurišićevih braniteljev nad Turki u Kisegu

Šandor Petković: „Mislim da je kiseška bitka i od toga veličanstvena da ju igraju amateri, da ju igramo i mi, Hrvati. Dobro, čemerno, ali s velikim srcem!”

Misec augustuš u prekrasnom varošu i biseru Gradišća, svenek je posvećen slavnoj i dičnoj prošlosti, kad je senjski kapetan i hrvatski junak zastavio turski šereg pri tvrđavi Kisega i na ov način spasio i Beč od neprijateljske vojske, pustoša i zničjenja. Činjenica je da sami Kisežani danas bolje znaju tko je bio ta Hrvat i više se poštuju njegov spominak nego u samom rodnom gradu Senju, ali kako smo ovo ljeto čuli, i u samoj Jurišićevoj ulici u Zagrebu se najdu stanovnici ki ne bi znali, po čemu je bio glasovit Nikola Jurišić. Sve se pelja na to da u Kisegu hoću i znaju poštovati vlašće heroje!

Čarobni svit prima ove dane posjetitelje i same gradjane, kot i svakoga turista, ki se kani spustiti na povijesni ulica u borbene avanture. Kiseg ne praha posebne kulise za svoju povijesnu igru iz 16. stoljeća, jer mu glavni trg kot i gradska jezgra dišu po historiji na svakom koraku. Prvoga vikenda augustuša nisu ovde prepoznatljive bile samo starougarske melodije, nego gustokrat su se tukli bubnji, većputi su u službu postavljeni zvon, a strani jeziki (turski, hrvatski, nimški) su se intenzivno mišali s ugarskim.

Povijesne postrojbe su marširale, krvavi i mrazni janičari su probuvali odgovarati zadaći: osvajati, preplašiti stanovništvo, mahati sa sabljom, ukrasti lipe divojke u harem Sulejmanov. Uz to su mogli „podaniki“ kupovati svaštarije u sajmu, popiti tursku kavu u kafiću Ibrahim, a i aplaudirati turskoj folklornoj skupini iz Beča kot i derviškom plesu. Sve je to duralo do otpodneva u subotu, 6. augustuša, kad su do Glavnoga trga u svečanom mimohodu dospili tako branitelji kot i osvajači. „Mi, Hrvati! – se je konačno širio glas na kiseški ulica. A haramije iz Udruge „Sv. Juraj“ iz Đurđevca su još dodali borbeni poklič: „Ovod nigdar ne bodo prešli!“ – čuvši te odlučne štrofe, gdo bi se ufao sumljati u moći ovih hrabrenih četov. A moramo spomenuti i hrvatske žene ke su se istaknule i u tučnjavi sa svimi mogućimi sredstvi u ruki ter i izljlivanjem vode. Joj je bilo onomu ke su ove nemilosrdne žene

zgrabile i koga su bugnule, jer ta sigurno nije vidio samo zvezdice. Na bini je načelnik grada Kisega, László Huber, prikdao ključ varoša Nikoli Jurišiću alias Šandoru Petkoviću uz prisegu da će se do zadnje kaplje krvi vjerno izdržati. Kako bi danas na to Thompson otpjevao otprilike ovako: „Nema predaje!“ U hrvatskoj bazi veljek za ulazom livo u tvrđavi, malo su se borci odahnuli, kade je Janoš Nickl (Puhti) s Imrijem Harsanyijem malo prlje skočio u djelo da izmučeni branitelji ipak dostanu večeru za borbom. Kad je človik gladan i žedan, onda bojsek i jačka se ne gane iz guta. Jednourna opsada na atraktivni način s istinskom borbom

Trenutak za pjesmu

A sad progovor'te vi davni svidoki,
Mikula Jurišić, Bačani i Zrinski.
I svi sprohoditelji krvave nam drame,
Čije zaciljene nisu još sve rane.
Zis duhovniki ste nas peljali,
Va novi Izrael da smo dospili?
S nami ste molili, nas ste batrili,
Opomenjivali:
Bog putuje s nami
Ljudi, nismo sami!

Anton Slavić

ima cilj na spektakularni način predstaviti ono ju-načtvo u kom svoj udio, sad jur deseto ljetu, zamu svenek Hrvati i Hrvatice iz Kisege, na čelu sa Šandorom Petkovićem, predsjednikom tamošnje Hrvatske samouprave. – Ova ideja da se na zidina naše tvrđave odigrava ponovo opsada iz 1532. ljeta je najprlje Kisežanom došla napamet, potom su nek svoje borbe napravili i drugi varoši u Željeznoj županiji, ali nijedan grad nima onakovu povijest na ku se more ovako bogato zasanjati i sazidati jednu cijelu storiju, kot mi. Nigdir nij' toliko amaterov kot u ovoj našoj predstavi, to su civilna društva, grupe ke čuvaju tradiciju i običaje, ognjobranci i naši prijatelji iz Đurđevca. Mislim da je kiseška bitka i od toga veličanstvena da ju igraju amateri, da ju

mi napravili jednu legendu, gdje su Turci pokušali osvojiti stari grad Đurđevac, međutim, u tome nikad nisu uspjeli i zbog herojstva branitelja. To se zna da su Hrvati bili vrlo sposobni za borbu i je izuzetno dobro disciplinirana vojska, koja nikad nije izgubila nijedan rat, čak do Domovinskog rata. Svi mi veselimo se pozivu, posebice zahvaljujem našim dragim domaćinima, Hrvatima iz Kisege koji su nas ugostili – rečeno je iza bitke u kom gostovanju i druženju su obje strane uživale na dvoru tvrđave Nikole Jurišića. Te noći su mali šator napunili iskrene čuti prijateljstva, veselje i hrvatska glazba. Pri spomeniku pak pod budnim okom Jurišića negde blizu svitanja, napravljena je i skupna fotka za spominak dike i slave ove desete hrvatske pobjede, daleko, a ipak toliko blizu staroj nam domovini...

Timea Horvat

igramo i mi, Hrvati. Dobro, čemerno, ali s velikim srcem! – istaknuo je Šandor Petković ki se je i po deseti put jako zvanaredno utjelovio glavnoga lika spektakla, a za svoju ulogu je rekao: – Prošlo je deset ljet, i mi nismo mlaji nastali, zato su jedni i pitali, dokleg ćemo mi ovo činiti. Ja vjerujem u to da dokleg smo mi Hrvati ovde, neće se zabiti ta važna činjenica da Nikola Jurišić nije bio Jurisich Miklós, nego naš Hrvat, ki se nije znao po ugarski i pisao je bosančicom. To se sve mora poštovati i čuvati da budu znali i za deset i za sto ljet da su se ovde borili i živili i Hrvati, ne samo Ugri i Nimci. U boj, u boj... začme se ceremonija, direktor tvrđave i moderator bitke Zoltán Pócza i po hrvatski viče: Pucaaaaj! I zvoni, i striljanje i Alahu Akbar i Bože pomoz! – sve se miša u luftu, sablje se zdignu uvis, gori oganj, pukne puška, orkanski glas topov strah sije okolo-naokolo i na lojtra Turki kmazu gor na stijenu. Iz kante se šprica voda, tuču žene, janičari kroz vikanje i jauk padaju. Vjernost, čast i domoljublje ovde još imaju svoju cinu. Povijest je jur pred 484 ljeti zabilježila točno scenarij slavne bitke u Kisegu, ali na atrakciju sad jur redovno zajdu simo kot pojačanje iz Hrvatske i „Picoki“ iz Đurđevca, na čelu sa zapovidnikom Robertom Rodmanom, umirovljenim hrvatskim braniteljem: – Izuzetno mi je čast i zadovoljstvo što sam i po drugi put u Kisegu, kao voditelj skupine Udruge „Sv. Juraj“ i kao zapovidnik ove male postrojbe. Ponovo u ovom divnom gradu, i ponovo među divnim ljudima, našim Gradišćanskim Hrvatima. Po meni je ova bitka za Kiseg bila puno izražajnije, jača i bolja sa više i zvučnih efekata i efekata u samoj borbi. I mi imamo svoju sličnu bitku u Đurđevcu, koja se održava koncem lipnja, a zove se „Picokijada“. U Kisegu se sve stvarno dogodilo, a u Đurđevcu smo

Bogatstvo...

**Od pokoljenja do pokoljenja ide tradicija:
Julika i Dušan Petković**

Bernecebaráti

Međunarodni kamp primijenjenih umjetnosti sudjelovanjem učenika iz Hrvatske

Samouprava XV. okruga i ove je godine priredila Međunarodni kamp primijenjenih umjetnosti u Bernecebarátiju, prvoga lipanjskog tjedna. Posredstvom Hrvatske samouprave tog okruga sudjelovala su i djeca iz Donjega Kraljevca.

Razgledaju se učenički radovi.

Umalo dvadeset godina Samouprava XV. okruga priređuje Kamp primijenjenih umjetnosti u svom odmaralištu, među idiličnim brežuljcima naselja Bernecebarátija. Isprva su sudjelovali samo polaznici škola tog okruga, potom postupno i djeca zbratimljenih naselja, gradova, i tako je kamp dobio međunarodni značaj. Na poticaj Stjepana Kuzme, predsjednika Hrvatske samouprave XV. okruga, posljednje četiri godine taboraši su učenici Donjega Kraljevca, općine s kojom već 11 godina uspješno i plodonosno surađuju. Domaćini, izuzev putnih i troškova bazena, snose sve troškove boravka djece u kampu. Tko bi pomislio kako djeci iz Hrvatske, kojoj je sudjelovanje nagrada za zalaganje u učenju, umjetnosti ili športu, jednako toliko lijepo biti u tome kampu kao na hrvatskome Jadranu. U ovogodišnjem kampu sudjelovala je 84 četiri polaznika, bili su to učenici iz Donjega Kraljevca, u pratnji nastavnice Gabrijele Binder i Ivane Kramar, Sumartona, Solotivna i iz ustanova gradske četvrti. Sadržaje i zanimanja, zajedno sa stručnim nastavnicima, i ove je godine osmislila ujedno kamp i vodila Réka Tajti, a u kampu je i ove godine dragovoljno sudjelovala poradi sporazumijevanja Oršolja Kuzma. Dan prije samoga polaska u kamp, hrvatsku su djecu razgledanjem grada Budimpešte častili zastupnici Hrvatske samouprave, potom su ona nastavila svoj put do odredišta.

Kamp je imao strog kućni red čega su se jednako tako trebali pridržavati i nastavnici i djeca. Na zanimanjima – dramska sekcija, radionice kožnih nakita i nakita od perlica, origami, bojanje tekstila, slikanje po staklu, slikanje, ukrašavanje predmeta salvetnom tehnikom ili aranžmani suhoga cvijeća – trebalo je svaki dan sudjelovati. Ali bilo je vremena za druženje, šport i izlete te za igru. Uobičajeno posljednji je dan i neka vrsta svečanosti, naime pozivaju se čelnici i roditelji te se priređuje izložba radova nastalih za vrijeme kampa, i kratak kulturni program. Hrvatski su polaznici otpjevali pjesmu „Đurđevdan“, prvo na svom, a potom svi na mađarskom jeziku. Otvorenome danu pribivali su, među inima, načelnik XV. okruga László Hajdú, načelnik Općine Donji Kraljevec Miljenko Horvat, sumartonski načelnik Martin Capari i predsjednik Hrvatske samouprave XV. okruga Stjepan Kuzma. Nakon programa za bijelim stolom rodila se zamisao da će se uz nare-

Hrvatske nastavnice i djeca u društvu načelnika Miljenka Horvata

čeni kamp organizirati kamp i u Sumartonu, ili u Donjem Kraljevcu, kako bi djeca upoznala kulturu, običaje i život drugih naroda na licu mjesta.

Kristina Goher
Snimke: Stjepan Kuzma

Amerikansko-hrvatska „Nova nada“ u Petrovom Selu

Gradišće – Hrvatska – Amerika opet je blizu jedan drugomu. Bilo je to tako i prije, a sada se ta priča nastavlja. U Petrovom Selu nastupili su 15. julija, u petak, hrvatski folklorasi, tamburaši iz Amerike, iz Detroita.

Hrvatski folklorni ansambl „Nova nada“ utemeljen je 1995. ljeta u Detroitu, u Americi, s ciljem da očuva hrvatski folklor i tradiciju, pod umjetničkim vodstvom Stevea Talana. Kao članica Tamburaške federacije odraslih Hrvatske bratske zajednice, „Nova nada“ nastupila je diljem Amerike i Kanade i redovito nastupa na Tamburica-festivalu odraslih.

Hrvatska matica iseljenika svako ljeto organizira turneju po cijeloj Hrvatskoj za folklorna društva izvan matične domovine. Ovo ljeto „Nova nada“ dobila je ovu priliku, pa su obišli cijelu Hrvatsku, od Slavonije do Dalmacije, a zašli su i u Petrovo Selo. Bila je to jedina stanica izvan Hrvatske.

Nastup nije slučajno skupadošao, kad jur već spomenuti umjetnički voditelj ansambla Steve Talan i njegova sestra, članica društva imaju petroviske korijene. U davnom 19. stoljeću su ljudi iskali

Koprive sa Steveom Talanom i njegovom sestrom

bolji žitak i prilike, isto tako kot i danas. Tako iz Petrovog Sela je pradida Stevea prošao u Slavoniju, blizu Đakova u Malo Nabrđe. Ovde je upoznao i svoju dragu, Anu, isto tako rodnom iz Gradišća, iz Pinkovca. Obitelj je kasnije zašla do daleke Amerike, kade su već nukići našli svoj put, svoj žitak, ali i ov dogodjaj je jedna potvrda da novo pokoljenje ne kani zabiti svoje hrvatske korijene.

Neobična ljubavna priča ni ostala nezapamćena jer Tamburaški sastav Koprive iz Petrovog Sela uglazbio je ovu priču u pjesmi Ljubav je nepobjediva, u koj jaču: *Ljubav je nepobjediva, / jača je od svih mačeva, / pomaže kada stisnu nevolje; / dobre duše s njom sve prebrode.*

*Rajmund Filipović
Foto: Andraš Handler*

Zbogom, Viktor bači!

Mogla bi se braniti, nisam znala, nisam čula, ali prve augustuške srijede sam se jako presenetila, kad sam zagledala županijski list s vašim kipicom i vašim imenom. U crnom okviru s drobnimi slovima je pisalo: „Tiho i naglo objavio me je Bog!“ Viktor Jušić u Hrvatski Šića, u ovom malom južnogradišćanskom selu bili su zviranjak mudrosti, poznavatelj historije, ne svenek mirni promatrač politike, a ne nazadnje Hrvat i veliki vjernik, kako se kera u ovi naši seli. Sa širokim smihom su nas mogli primiti u malom rodnom selu s hižnom družicom, tetom Katom skupa, nije bilo priredbe, kamo nisu mogli doći. Spomenem se na jedno davno ljeto kad smo se spoznali i koliko gizdavo su jačili u mjesnom zboru „Slavuj“ kojega pak pelja njeva kći, Ana. Tu iskrenu radost smo mogli prepoznati svaki put u njevi riči i oči, kad su mogli povidati za zgoditke iz prošlosti, kad su mogli riči izminuti na svojem hrvatskom jeziku, kako su se doma med sobom pominali i na što su bili do smrti gizdavi.

Viktor Jušić su bili, svim Šićanom nek Viktor bači, dugo ljet zamjenik fajbegarskoga komandanta, u crikvenoj stolici blagajnik i otac troje dice. Bili su domoljub i Hrvat sa suzami u oči. – Morebit je i simbolično da Viktor bačiju zbogomdajemo uprav na Dan pobjede i Domovinske zahvalnosti u Hrvatskoj, kako sam danas dopodne doznao – je rekao farnik Tamás Várhelyi ki se je lučio od pokojnoga u grmljavini i lasikanju u jednoj manjoj oluji u šićkom cintiru. Viktor Jušić napustili su nas u 85. ljeti života, ali su ostavili na svoje drage Šićane puno toga. Uz ljubavi, i hrvatskom veselju u rukopisu su sakupljali hrvatske jačke vlašćega rodnoga sela i to jerbinstvo su nedavno prikdali svojim, tako da se oko oktobra će izajti i knjiga s timi jačkama.

Viktor bači, falit ćete nam iz Hrvatskih Šić, falit će nam vaš smih, vaš čisti pogled i vaše riči. Neka Vam bude mirna vjekovječna sanja u domaćoj zemlji!

Timea Horvat

Novo Selo

Hrvatski narodnosni dan 2016

U organizaciji Hrvatske samouprave Novoga Sela i Hrvatske samouprave Šomođske županije, 24. srpnja u tom naselju prikazana je priredba pod naslovom Hrvatski narodnosni dan 2016.

Salantski KUD Marica prvi put u Novom Selu (Snimka: KUD Marica)

Programi Dana započeli su svetom misom na hrvatskom i mađarskom jeziku, u prekrasnoj mjesnoj crkvi – izjavio je za Mađarski radio predsjednik Hrvatske samouprave Novoga Sela Bela Silađi. Ovaj se program vezao za novoselsko proštenje („bučura“) i slavljenje zaštitnice sela sv. Jane ili svete Ane. Nakon mise – unatoč lošem vremenu koje je plašilo do ranih poslijepodnevni sati organizatore druženja – slijedio je folklorni program u kojem su sudjelovali salantski KUD Marica i martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“. Slijedila je večera za uzvanike te Hrvatski bal uz martinački sastav Podravku. Nekada su se ljudi, pogotovo Hrvati,

vezali uz dane kada se slavila zaštitnica ili zaštitnici njihovih crkava i naselja. Bili su to veliki blagdani. Tako i Novoseljani za blagdan sv. Jane koji se i danas posebno štuje. Ali nekada su bila to proštenja u podravskim selima koja su prije tridesetak i nešto godina neka imala i više od dvostruko stanovnika nego danas. Bila je tada prepuna i premala crkva, ulica i dvorišta s rođacima i prijateljima. Danas u Novom Selu živi dvjestotinjak stanovnika starije dobi, a oni koji mogu i imaju komu doći, i danas navrate roditeljima i na proštenje sv. Jane, ali se uglavnom žurno vraćaju svojim domovima koji su udaljeni od rodnoga sela. Unatoč tomu hrvatske samouprave smatraju da je važno hrvatsko

okupljanje upravo oko uobičajenih proštenja, stoga je i novoselska Hrvatska samouprava ove godine organizirala Hrvatski narodnosni dan 2016 vezujući ga za blagdan sv. Ane, zaštitnice sela, i zaštitnice jedne od najstarijih podravskih crkvenih zdanja koje je prezidano u baroknome stilu početkom 18. stoljeća.

Branka Pavić Blažetin

Bojevačko proštenje „Sveta Jana“

U organizaciji Hrvatske i Seoske samouprave, 30. srpnja priređeno je bojevačko proštenje „Sveta Jana“. U programu je bila izložba radova tamošnjih slikara, u mjesnoj športskoj dvorani; sveta misa na hrvatskom i mađarskom jeziku u mjesnoj katoličkoj crkvi. U kulturnome programu sudjelovali su KUD-ovi s obje strane Drave: umirovljenici iz Bojeva i Izvara, KUD Sesvete, KUD Ždala, barčanski pjevački zbor, sastav Sesvete. Druženje uz glazbu slijedilo je nakon programa. Pokrovitelji su priredbe bili: Hrvatska samouprava Šomođske županije, Ministarstvo ljudskih resursa, Hrvatska državna samouprava, Zajednica podravskih Hrvata, Savez Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Đuretin“.

Brza cesta i novi granični prijelazi

Na sjednici skupštine Panonskog EGTC-a, grupacije za europsku teritorijalnu suradnju država članica EU-a, upriličenoj u hotelu Kurija „Janković“ u Kapela Dvoru, koja nudi partnerstvo i nove mogućnosti za financiranje razvojnih programa iz fondova EU-a, razgovaralo se o strateškome planiranju gradnje graničnih prijelaza u razdoblju do 2020. godine. Naime, Mađarska planira od Pečuha do Barče izgraditi brzu cestu, pa se na ovom dijelu granice predviđa i gradnja nekoliko novih graničnih prijelaza. Na ovome dijelu hrvatske granice rijetki su granični prijelazi, prosječno na svakih 51 kilometar jedan, a oni u Europskoj uniji na svakih su nekoliko kilometara. Stoga se planira budućih 4 – 6 graničnih prijelaza, a sredstva za navedeno dobila bi se od Europske unije. Slijede razgovori dviju strana, mađarske i hrvatske, o kojim bi graničnim prijelazima bilo riječi.

Mala stranica

Svjetski humanitarni dan – 19. kolovoza

„Želiš li vidjeti promjenu u svijetu, ti moraš postati ta promjena.“

Mahatma Ghandi

Predodređeni smo za pomaganje drugima, dobrota je ključna za opstanak zajednice i zbog nje napredujemo kao pojedinci i kao društvo. Ne samo da će nas usrećiti, pomaganje, ljubaznost i dobrota pozitivno utječu na naše zdravlje. Osjećaji koje pokrećemo čineći dobra djela, poboljšavaju naše duševno, tjelesno i socijalno zdravlje.

Svjetski je humanitarni dan posvećen dobrotvornim radnicima koji spašavaju žrtve ratova i prirodnih katastrofa te nas podsjećaju da se u mnogim zemljama i dalje provode dobrotvorni pothvati kako bi se što prije osigurala neophodna pomoć ugroženima. Zajednička proslava dobrotvornog rada ističe povezivanje Ujedinjenih naroda i preko 500 nacionalnih

i međunarodnih nevladinih organizacija, čiji je zajednički cilj pridobivanje i poticanje javnosti da se uključi i pomogne onima kojima je pomoć neophodna. Uključivanjem u rad civilnih udruga i društava te dragovoljnim radom također stječemo nova znanja i vještine te osjećaj da smo korisni u onome što obavljamo.

Taborski dnevnik

U Novome Vinodolskom bili smo zvijezde

Poznato je da je lani naša kazališna družina s velikim uspjehom gostovala u Zagrebu. Priznanje našem radu odao je i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, koji je našim učenicima darovao ljetovanje u taboru zagrebačkoga Crvenog križa u Novome Vinodolskom. Od 11. do 18. srpnja 2016. šezdeset naših učenika boravilo je u taboru u pratnji naših nastavnika (Rita Grbavac, Marijana Jakošević, Kristina Kirhofer, Andrea Bálint i Žolt Ternak). Među učenicima bilo je i više članova naše kazališne družine. Nisu ni slutili da će i na moru biti sudionicima „Vremeplova“. U taboru su se trebali predstaviti posebnim programom zajedno s učenicima iz Austrije i Srebrenice. Ratni ples predstave i ovdje je imao velik uspjeh. Ali s time nastupu još nije bio kraj. Tabor su posjetili gradonačelnik Milan Bandić i mađarski veleposlanik u Zagrebu József Magyar. Podupirateljima naše škole naši su učenici izveli mađarski ples verbunk i splitske plesove. Nije ni čudo što smo mi postali najpopularnija školska skupina tabora. Na završnoj svečanosti učenici 5. razreda prikazali su koreografiju koju su pripremili još za maškare, učenice 7. i 8. razreda pjevale su, a članovi naše kazališne družine izveli su plesne koreografije na pjesme „Svetinja“ od Miroslava Škore i „Lipa Kajo“ od Thompsona. Uspješno smo sudjelovali i na drugim natjecanjima. Na kvizu „Igre bez granica“ naše su se djevojke skupa natjecale s djevojkama iz Srebrenice protiv dječaka – i pobijedile ih. Na natjecanju u stolnom tenisu prvo mjesto osvojio je učenik 9. razreda Bence Szabó, a treće je mjesto pripalo učeniku 7. razreda Botondu Vidáku. Jedne večeri trebalo se dokazati u karaoke-pjevanju. Tu su pljesak pobrale učenice Tijana Šarac i Fanni Horváth, a od naših nastavnica izazova su se primile Rita

Grbavac i Kristina Kirhofer. Osim veselih programa, natjecanja i kupanja na plaži, tabor je učenicima nudio i niz drugih zanimljivih programa. U radionici „Spretne ruke“ upoznali su se s osobitom tehnikom slikanja i pripremili suvenire. U Novome Vinodolskom posjetili su Frankopanov kaštel (u kojemu je 1288. napisan Vinodolski zakon), kuću pisca Augusta Šenoae i kip Ivana Mažuranića. Potražili su i Gradski muzej. Osobit je program bio posjet znamenitom povijesnom gradu Senju.

Zahvaljujemo na krasnom raspustu zagrebačkomu gradonačelniku Milanu Bandiću i zahvaljujemo na srdačnom primanju voditelju i suradnicima tabora u Novome Vinodolskom!

Rita Grbavac

Škola ostaje u državnim rukama

Još krajem prošle godine zasjeli su vijećnici hrvatskih samouprava, te načelnici i ravnatelji s predstavnicima Hrvatske državne samouprave i glasnogovornikom Hrvata u Mađarskoj kako bi razgovarali o budućnosti hrvatskog odgoja i obrazovanja u Pomurju. Tijekom tih razgovora ispostavilo se: želi li se postići napredak u učenju hrvatskoga jezika i kulture, najbolje bi rješenje bilo preuzeti školske ustanove u svoje ruke, što bi zapravo bio opet jedan korak u izgradnji kulturne autonomije. Keresturska i serdahelska Hrvatska samouprava počele su razmišljati o preuzimanju mjesnih škola, poslušale su stručnjake, predstavnike narodnosnih samouprava koje su to već provodile i započela su usuglašavanja. Serdahelska je Hrvatska samouprava od pokretanja postupka preuzimanja škole odustala, naime pedagoški zbor nije bio spreman na to pa se nije suglasio s time, ali keresturska je pokrenula postupak s velikom nadom, misleći da svi uvjeti postoje za to, naime škola ima iznad 150 polaznika i taj broj, prema očekivanjima, neće opadati.

Hrvatska samouprava sela Kerestura već početkom godine odlučila je da želi postati održavateljem mjesne hrvatske škole. Pošto je saslušala način djelovanja koljnofske hrvatske škole, uvjerala se da je to najbolje rješenje za održavanje razine hrvatskog odgoja i obrazovanja. Pokrenula je postupak preuzimanja škole, povjeren je stručnjak za provedbu toga, zatražene su suglasnosti od svih organizacija, od Hrvatske državne samouprave, roditeljskog vijeća, pedagoškog vijeća. Zatraženo je mišljenje i keresturske Seoske samouprave iako njezina suglasnost nije potrebna, međutim ona se nije slagala s prijelazom održavatelja bojeći se da u rukama jedne narodnosne samouprave ona neće imati sigurnu financijsku pozadinu. Molba za preuzimanje navrijeme je poslana u Ministarstvo ljudskih resursa i, prema dobivenim informacijama od predsjednice keresturske Hrvatske samouprave Anice Kovač, rješenje je stiglo početkom lipnja pismeno, s potpisom predsjednice Obrazovnog središta „Klebensberg“ u kojem piše da prema svojoj ovlasti državni tajnik za obrazovanje László Palkovics ne odobrava da mjesnu osnovnu školu preuzme keresturska Hrvatska samouprava. Veliko je to bilo razočarenje za kerestursku Hrvatsku samoupravu, naime u našoj hrvatskoj zajednici to je bila jedina molba za preuzimanje škole, ipak nije dobiveno odobrenje, a kod njemačke narodnosne zajednice odobreno je preuzimanje čak devet škola. U svezi s problemima, s nadležnima su konzultirali predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan i glasnogovornik Mišo Hepp. Glede preuzimanja škole zatraženo je strpljenje, naime u tijeku je preustroj obrazovnih okruga, odnosno sustava školskih ustanova, prema vladinim planovima odredit će se okružne škole. Obecano je da će u tom tijeku u kod narodnosnih škola biti uključene i narodnosne samouprave. HDS-ov predsjednik Ivan Gugan telefonom je izjavio: „Okolnosti naših škola u svezi s promjenama hrvatske organizacije imat će svoju ulogu, osim KLIK-a oblikovat će se savjetodavno tijelo u kojem će biti predstavnici mjesnih i narodnosnih

Keresturska djeca na svečanosti zatvaranja školske godine

Dorothea Nikli preuzima priznanje za dobro učenje.

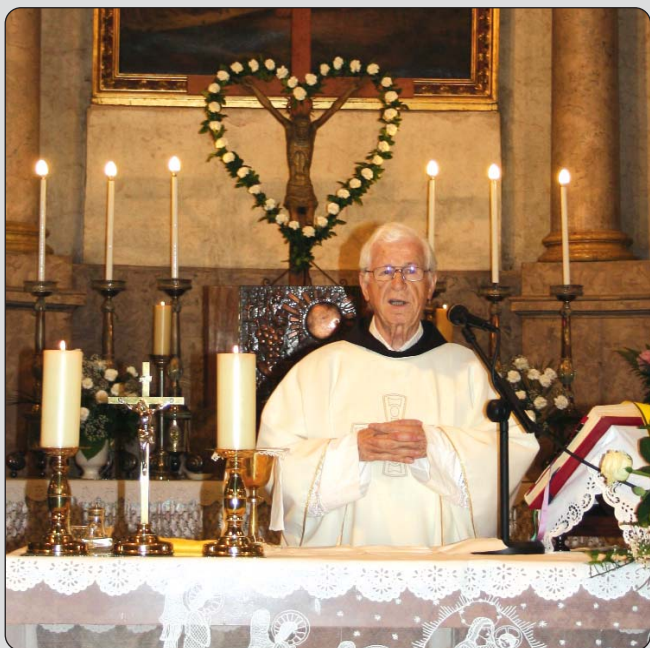
samouprava koje će moći predložiti i dati svoje mišljenje u svezi s promjenama u narodnosnom školstvu. Već početkom rujna treba pripremiti svoj plan na temelju stanja i uvjeta naših hrvatskih škola, bilo da se radi o dvojezičnim bilo o ustanovama s predmetnom nastavom jezika. Moramo sami donijeti najbolje odluke u svezi s okružnim školama, gdje ih želimo imati, na koji način, i imati u vidu da se u našim naseljima očuva jezik i kultura. Hrvatska samouprava mora imati svoj plan za ugrožene hrvatske škole, jer škole imaju ključnu ulogu u očuvanju nacionalne samosvijesti“ rekao je g. Gugan.

U svezi s odbijanjem molbe za preuzimanje keresturske škole od strane mjesne Hrvatske samouprave, za koju je i Hrvatska državna samouprava dala suglasnost, krovna organizacija s glasnogovornikom zatražila je obrazloženje, no, po svemu sudeći, trebat će se čekati na to.

Anica Kovač, predsjednica keresturske Hrvatske samouprave, posredstvom Gordana Grlića Radmana, veleposlanika Republike Hrvatske, sastala se s državnim tajnikom za obrazovanje Lászlóom Palkovicsem, gdje su razgovarali o važnosti narodnosnih škola u očuvanju nacionalne samobitnosti, te konkretno o djelovanju keresturske škole. Državni je tajnik spomenuo promjene u obrazovnim okruzima, o proširivanju djelokruga ravnatelja i o planovima oko povezivanja škola u školska središta i zatražio strpljenje u svezi s preuzimanjem ustanove. Neka se još pričekaju iskustvo u djelovanju nakon promjena i ako ni nakon toga narodnosna škole ne želi ostati u tim okvirima, tada održavanje neka preuzme narodnosna samouprava. Iskoristivši priliku, Anica Kovač pozvala je državnog tajnika na Dan Nikole Zrinskog. Prema dogovoru, 23. rujna u Keresturu će se održati skup u svezi s budućnošću hrvatskih narodnosnih škola, na kojem će sudjelovati i krovne organizacije Hrvata u Mađarskoj, predstavnici matične domovine i drugi sudionici narodnosnoga školstva.

U spomen

Otac Ivan Holetić (Mačkovec, 1927. – Subotica, 2016.)

Dana 20. lipnja ove godine u Subotici je preminuo otac Ivan Holetić, u 90. godini života, 63. godini svećeništva i 70. godini redovništva.

Rodio se 26. ožujka 1927. u selu Mačkovcu kraj Čakovca. Svečane zavjete u Franjevačkome redu položio je 12. prosinca 1946., a za svećenika je zaređen 30. lipnja 1953. godine. U Subotici je službovao kao dušobrižnik od 1993. godine. Do pred sam kraj života i u svojoj 90. godini predslavio je svete mise i propovijedao u Franjevačkoj crkvi sv. Mihovila u Subotici i tamošnjoj kapeli Crne Gospe.

Sve do prije godinu-dvije desetak godina mjesečno, svake posljednje nedjelje služio je mise u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Baji, jer hrvatska zajednica nije imala svoga svećenika. Dolazio je iz Subotice svakoga mjeseca s ministrantom i čitačem, čak i onda kada mu je bilo teško. Prigodom 60. godine ređenja, 2013. godine, na kraju hrvatske mise predstavnici bajske hrvatske zajednice čestitali su mu narečenu godišnjicu. U ime hrvatske zajednice srdačnim riječima čestitala mu je Angela Šokac Marković, predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje.

„Vjerujem kome sam povjerovao, riječi su Poslanice svetoga Petra, dakle to je Gospodin koji me pratio kroza sve ove godine. Ja sam sretan i zadovoljan i gdje god sam bio, bio sam zadovoljan i sretan jer sam volio svoje zvanje“, reče nam uz ostalo otac Ivan Holetić nakon hrvatske mise u svibnju 2013. godine u Baji prigodom obilježavanja 60. obljetnice ređenja. Bio je izuzetan duhovnik i ispovjednik koji je predano obavljao svoju službu. Preminuo je u Subotici okrijepljen svetim sakramentima.

Oproštaj od njega bio je 23. lipnja u subotičkoj kapelici Crne Gospe, a pokopan je 24. lipnja 2016. godine na mjesnom groblju u Čakovcu. Ispratili su ga ožalošćena braća franjevci, rodbina, prijatelji i vjernici.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine.

Narodnosni dan u XXII. okrugu

Hrvatska samouprava budimpeštanskoga XXII. okruga, u suorganizaciji s Grčkom samoupravom tog okruga, 17. lipnja organizirala je Narodnosni dan u Kulturnom središtu „György Ciffra“ u Tetinju (Nagytétény). Na početku kulturnoga programa publiku je pozdravila predsjednica Hrvatske samouprave XXII. okruga Andrea Stašak. U okviru priredbe nastupili su: grčki Ženski pjevački zbor „Kariatida“ i Ansambl „Olympus“, a nakon toga predstavio se i andžabeški Ansambl „Igraj kolo“. Nakon službenoga programa slijedilo je kušanje hrvatskih i grčkih kulinarskih specijaliteta. Hrvatska narodnost ovom je prigodom posjetiteljima nudila bureke i čevapčiče. Priredba je završena plesačnicom, koja je okupila ljubitelje hrvatskih pjesama, napjeva.

Mirjana Karagić
Snimka: XXII. okrug

HRVATSKI ŽIDAN – Mjenovac Štefan Jahns će svoju mladu mašu služiti u dotičnom selu, na danu državnoga svetka, 20. augustuša, u mjesnoj crkvi, početo od 9.15 uri.

BUDIMPEŠTA – U đačkome domu budimpeštanske Hrvatske škole u posljednjem ljetnom tjednu, od 22. do 27. kolovoza, narečena Škola priređuje Kamp hrvatskoga jezika i narodopisa. Pozivu Škole odazvali su se učenici iz Bizonje, Dušnoka, Kerestura, Serdahela, Starina i Tukulje. Za trajanja kampa za polaznike svakoga prijepodneva bit će pokoje zanimanje, primjerice sat hrvatskoga jezika, hrvatskoga narodopisa, engleskoga jezika, kemije, biologije i informatike. U knjižnici će se upoznati s knjižnim blagom Škole, a pogledat će se i promidžbeni film „Čuvanje tradicija, umjetničko obrazovanje – Tamburica“, također i ini hrvatski filmovi. U utorak posjetit će se Kraljevski dvorac u Godlovu (Gödölő), u srijedu budimpeštanski Zoološki vrt, u petak zdanje Parlamenta, Margitin otok, a upriličit će se i brodarenje. Osim toga bit će vremena za druženje, plesačnicu i šport. Voditeljica je Kampa Estera Daražac, voditeljica đačkoga doma. Predavanja i zanimanja Kampa održat će stručni nastavnici i profesori.

Kazališni uspjesi hošigovaca po Dalmaciji

Nakon dugačkog, ali ugodnog putovanja, 28. lipnja stigli smo na prvu postaju naše turneje, u Dubrovnik. Osjećali smo se kao doma, naime naš je domaćin bio Ženski đlački dom, gdje svake godine tjedan dana borave naši maturanti.

HOŠIG-ova Literarna i plesna scena u Splitu, na jednom od tamošnjih najljepših trgova

Ravnateljica Marica Pendo i njezini suradnici i ovoga su puta srdačno nas primili i u svemu pomagali. „Vremeplov“ u starome gradu. Znamenitosti grada 29. lipnja pogledali smo uza stručnog vodiča, a poslije je našu kazališnu družinu u dvorani pape Ivana Pavla II. primio zamjenik župana Dubrovačko-neretvanske županije Davorko Obuljen. Na susretu smo imali priliku izložiti ciljeve naše misije pri izgradnji kulturnih mostova, i drago nam je bilo vidjeti što su u gradu – poznatom po kulturnim događanjima diljem svijeta – odali priznanje našem radu. Nismo samo ovdje promovirali zajednički hrvatsko-mađarski praznik, Spomen-godinu Nikole Zrinskog zastavom koju smo dobili od Spomen-odbora „Nikola Zrinski“, nego smo sa zastavom prošli u mimohodu i ulicama, trgovima grada. Dubrovačke palače, crkve, živopisne uličice pružile su nezaboravan doživljaj, a osim toga bilo je vremena i za plažu. Novine su već pisale o „Vremeplovovoj“ premijeri, a u studiju Radija Dubrovnik snimljen je razgovor s HOŠIG-ovom ravnateljicom Anom Gojtan, od sudionika predstave pak s Laurom Tišlerić i Majom Šindik. Predstavu smo planirali izvesti u prelijepome mediteranskom vrtu Doma, ali se umiješala tehnika. Naši tonski uređaji koji su poslije podne funkcionirali, navečer su otkazali, tako smo u zadnjem trenutku dvoranu doma trebali preurediti u kazališnu pozornicu. Družina zavređuje priznanje jer smo, unatoč nesreći, vidjeli jednu od najboljih „Vremeplovovih“ predstava u povijesti. Glumci su se potpuno uživjeli u uloge povijesnih likova, izvrstan je bio zbor djevojaka, a plesači u nošnjama

dobro su podnosili da umjesto vrtne hladovine u toploj dvorani trebaju otplesati cijeli repertoar od splitskog pa do bunjevačkog plesa. Dana 1. srpnja smo krenuli u Split. Grad je s Dioklecijanovom palačom, Rivom, velikim turističkim prometom danju-noću, možda najzurbudljiviji grad na Jadranu. A tu nas je čekalo jedno pravo kazalište. Čekao nas je i učenički dom, gdje smo bili udobno smješteni. Prije predstave imali smo i službeni program. U sjedištu Splitsko-dalmatinske županije primili su nas zamjenik župana Ante Šošić, pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti Tomislav Đonlić i pročelnik Kabineta žu-

pana Davor Pavić u društvu zastupnika Županije i voditelja kulturnih ustanova. Na prijmu su bila zastupljena sva najvažnija glasila, mediji. Bili smo izuzetno zadovoljni pažnjom čelnika Županije koji su naglasili važnost hrvatsko-mađarskih odnosa, s posebnim osvrtom na isto tumačenje zajedničke povijesti. Ujedno bila je čast za nas što visoko cijene našu kulturnu misiju. Nakon susreta snimljeno je niz intervju: osim naše ravnateljice, s kraljem Zvonimirom (Dušan Grković) i Jelenom Lijepom (Deniza Dancs). Pri organizaciji posjeta naše kazališne družine Splitu mnogo nam je pomogla mađarska konzulica u Splitu Anna Szlanyinka. U međuvremenu mnogi naši glumci dali su izjavu televizijskoj ekipi, budući da se o našoj turneji priprema dvojezični, hrvatsko-mađarski dokumentarni film. Na dan predstave, 2. srpnja, čekalo nas je Gradsko kazalište mladih, i njegovi tehnički suradnici, koji su uslužno pomagali i već se na probi vidjelo da će predstava biti dobra. Uspjeh nije ni izostao. Nakon sjajne predstave jedan od čelnika Županije reče: Ovaj kazališni komad trebaju pogledati svi mladi Splitsani jer se od hrvatskih učenika iz Mađarske može naučiti što znači istinsko domoljublje. To je bila jedna od najvećih pohvala koju smo dosada dobili, ostalo smo mogli pročitati u novinama. Zahvaljujemo mađarskomu Ministarstvu vanjskih poslova za potporu i posebno zahvaljujemo pokroviteljima naše turneje: hrvatskom veleposlaniku u Budimpešti Gordanu Grliću Radmanu i mađarskom veleposlaniku u Zagrebu Józsefu Magyaru.

HOŠIG